

ואימא כמים הניסכים על גבי המזבח –

And I could say; like water which is poured on the מזבח

Overview

The גמרא explained that the reason דם is מותר בהנאה (according to ר' אבהו) is because the תורה compares דם למים (in the הארץ תשפכנו כמים); just as מים is מותר בהנאה the same is true by דם. The גמרא challenges this explanation and asks that perhaps the מים in this פסוק is referring to the מים which was poured ע"ג המזבח (סוכות), which is אסור בהנאה. It seems that the גמרא is suggesting that we derive from this comparison (of דם to מים הניסכין) that דם should be אסור בהנאה.¹ Our תוספות rejects this explanation.

לא פריך למילף שיהא דם אסור בהנאה דממילא ידעינן מלא תאכל –

The גמרא **is not suggesting that** we should derive from this היקש **that blood should be אסור בהנאה; for** this הנאה איסור **is self understood**, for we derive it from **לא יאכל** (which means an איסור הנאה according to ר' אבהו).

אלא כלומר מהכא לא מצי למילף דשרי בהנאה:²

But rather the גמרא **means** (when it asked הניסכים ואימא כמים) **that from the** מותר בהנאה **is דם**, one **cannot derive that** דם **למים** of the היקש.

Summary

The question of הניסכין ואימא כמים means that we cannot use the היקש to derive היתר הנאה.

Thinking it over

Why cannot we say that the question הניסכין ואימא כמים is a question on חזקיה; that דם should be אסור בהנאה?³

¹ The difficulty with this explanation is that we do not need a פסוק for הנאה איסור; we know it already from תאכלו. The פסוק seemingly can only teach us היתר הנאה. See following footnote # 2.

² The various בעלי התוספות explain that the פסוק of תשפכנו כמים is necessary (even if we assume הניסכין) to teach us that (only דם חולין is טומאה לקבל טומאה because it is כמים but נשפך כמים is not קדש). However ר' אבהו maintains that since there is a היקש of דם למים it should teach us היתר הנאה as well. The גמרא responds that perhaps the מים is referring to מים הניסכין which are אסורין בהנאה and there is no היקש להיתר, so the initial איסור הנאה from תאכלו remains. See פנ"י, ראש יוסף וכו' מהרש"א (הארוך).

³ See צל"ח.